

Akt oversigt:

Fra Ole Kamp, formand for Vor Frue sogns menighedsråd, Budolfi Provsti, vedr. sagsnr. 2025 – 4679 (516655)

- sagsnr. 2025 – 4679

Fra Domprovst Morten Fester Thaysen, vedr. Sags nr. 2025-5593 Høringssvar (514191)

- Sags nr. 2025-5593. Høringssvar
- Sags nr. 2025-5593 Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. og lov om folkeki

Fra provst og kirkeværge i Ringkøbing, vedr. Høringssvar ved oprettelse af særlig enhed for folkekirkens middelalderkirker, sags nr 2025-5593 (513314)

- Høringssvar ved oprettelse af særlig enhed for folkekirkens middelalderkirker, sags nr 2025-5593
- Høringssvar vedr oprettelse af Særlig enhed for folkekirkens middelalderkirker

Fra Ribe Domprovsti, vedr. Høringssvar til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker m.m. Sagsnr. 2025- 5593. (513216)

- Høringssvar til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker m.m. Sagsnr. 2025- 5593.
- Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. og lov om folkeki

Fra provsterne i Roskilde Stift, vedr. Høringssvar om lovforslag vedr. bæredygtig finansiering (512948)

- Høringssvar om lovforslag vedr. bæredygtig finansiering - sagsnr. 2025 -5593
- Høringssvar fra provsterne i Roskilde stift om udkast til lovforslag vedr. bæredygtig finansiering - sagsnr. 2025- 5593

Brevdato	25-08-2025
Afsender	Ole Kamp (ole@olekamp.dk)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Ole Kamp, formand for Vor Frue sogns menighedsråd, Budolfi Provsti, vedr. sagsnr. 2025 – 4679
Aktnummer	162
Identifikationsnummer	516655
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 5593
Ansvarlig	Maria Kristensen
Vedlagte dokumenter	sagsnr. 2025 – 4679
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	03. nov 2025

Du får ikke ofte mails fra ole@olekamp.dk. [Få mere at vide om, hvorfor dette er vigtigt](#)

Til Kirkeministeriet

Høringssvar sagsnr. 2025 – 4679 ang. ”Menighedsrådets rolle og forslag til forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet”.

Jeg sender dette høringssvar med baggrund i: At jeg nu på 3. periode er formand for menighedsrådet i Vor Frue sogn, Budolfi provsti, Aalborg Stift – for tiden også er konstitueret sognepræst i en tidsbegrænset stilling i 2 landsogne.

Jeg har mange års erfaring fra arbejdet i forskellige menighedsråd. Dels valgt menighedsrådsmedlem og i perioder sognepræst. Dels som ulønnet hjælpepræst og gennem mere end 10 års arbejde som kirkekonsulent, hvor strukturarbejde, visioner og konflikter i folkekirken har været centrale opgaver.

Jeg har valgt at skrive på egne vegne, da det har vist sig vanskeligt at samle menighedsrådet i en sommerferie.

Med venlig hilsen

Ole Kamp, formand for Vor Frue sogns menighedsråd, Budolfi Provsti, Aalborg Stift.

Processen:

Tak for initiativet til at nytænke og videreudvikle vores fælles folkekirke. Det er en glæde, at der tages initiativer til en sådan proces og til en tur i helikopteren, hvor den folkekirkelige struktur og netværket af udfordringer ses i et andet perspektiv.

Når det er sagt, finder jeg det beklageligt, at processen rummer et hastværk, der forhindrer en grundig demokratisk behandling af forslaget. Det ville gavne et fælles ejerskab og belyse nogle nuancer, som er værd at invitere indenfor.

Høringsperioden er for kort, og den er placeret i sommerferietiden, hvor menighedsrådene holder pause og ikke kan mødes til drøftelse af forslaget.

Uanset årsagen til hastværket giver det indtryk af, at der ikke er reel interesse for at inddrage indsigelser og demokratisk drøftelse med de involverede. Det devaluerer processens værdi.

Forslaget om at mindske antallet af menighedsrådsmedlemmer.

Der er behov for et bredt demokratisk medejerskab af folkekirken, og der er rigeligt med opgaver til at involvere det antal menighedsrådsmedlemmer, der i dag er valgt til rådene.

I Vor Frue menighedsråd i Aalborg er der 10 valgte medlemmer. Det vil efter forslaget skulle nedbringes til max 8 medlemmer. Vi har vi ikke haft problemer med at skaffe kandidater til menighedsrådet. Der er ikke noget ønske om at være færre, da der er rigeligt med opgaver til det nuværende antal medlemmer.

At mindske antallet kan have interesse i sogne, hvor der ikke kan findes egnede og villige kandidater. Det er imidlertid ikke en gyldig begrundelse for at mindske antallet generelt. Det er i forvejen dispensationsmuligheder og måske ville det være en opgave, at arbejde for at styrke det demokratiske ejerskab i de pågældende sogne.

Der er brug for alle de menighedsrådsmedlemmer, der er valgt i de sogne, hvor der kan skaffes egnede kandidater. Det handler om demokratisk ejerskab og antallet af medlemmer øger repræsentationen af sognets medlemmer i arbejdet – og sikrer en bredere opbakning rundt i sognet.

At mindske antallet af rådsmedlemmer kan komme til at betyde:

At der er mindre demokratisk repræsentation

At der bliver flere opgaver til det enkelte medlem

At der skal en større grad af professionelt arbejde til at løse opgaverne.

At driften af menighedsrådsarbejdet bliver dyrere og tager økonomien fra kirkeliv

At der er en risiko for at enkelte rådsmedlem holder kortere tid.

Desuden vil forslaget øge skævvridningen af indflydelsen yderligere mellem land og by ved bispevalg

Større sogne vil få forholdsvis færre medlemmer – hvilket vil føre til en yderligere skævvridning af indflydelsen ved f.eks. bispevalg, hvor langsogne vil have langt flere stemmer pr indbygger end bysogne.

Provsters, kvotepræsters og funktionspræsters deltagelse i menighedsrådet

Med erfaring fra sogne med funktionspræster har vi brug for at hejse et advarselsflag. Det er til stor berigelse af arbejdet i menighedsrådet, at funktionspræsterne har et naturligt tilhørsforhold til menighedsrådsarbejdet. At de er A medlemmer på linje med andre menighedsrådsmedlemmer. Både som en ret og som en pligt. Deres synsvinkel og særlige erfaring spiller en væsentlig rolle i rådsarbejdet. At træffe en beslutning om, at disse ikke længere skal være berettiget til at være med i arbejdet, vil være til skade for mange menighedsråds arbejde og mindske arbejdsglæden og sammenhængskraften hos nogle funktionspræster.

Der kunne indføres en mulighed for at dispensere for medlemskabet, hvor provst og funktionspræst ser et behov for det – af hensyn til funktionspræstens arbejdsbelastning.

Flytning af kompetence fra menighedsråd til provstiudvalg

Der kan være behov for hjælp til drift og løsning af opgaver i nogle menighedsråd. Det betyder ikke, at det vil være en god idé at flytte opgaverne over i provstiudvalgene.

Præsteboliger, præstegårde, præstegårdsjord mm – håndteres bedst og billigst gennem menighedsrådene – og gennem frivilligt lokalt arbejde, hvor det kan lade sig gøre og det enkelte råd ønsker det. Det er allerede muligt at indgå i frivillige samarbejder og også i fællesskab at tilkøbe rådgivning.

En professionalisering gennem flytning af opgaver til provstiet, vil på sigt blive dyrere end den nuværende. Det vil fjerne økonomi fra det daglige kirkeliv i sognene.

Ved mulighed for at lave frivillige og reversible aftaler, bevares opgaver og kompetencer hos menighedsrådene.

Vedrørende lovforslag og menighedsråds vedligeholdelse af middelalderkirker...

Jeg er bekymret over, at driften af landets mange middelalderkirker – i tyndt befolkede områder - vil være en tung belastning for folkekirkens samlede økonomi.

Skal alle middelalderkirker holdes vedlige som kulturminde, når de af demografiske grunde ikke længere er relevante i daglig drift?

Antallet af middelalderkirker tilsiger, at der bør prioriteres mellem de enkelte kirkers status i forhold til vedligehold. Det kunne betyde, at en gruppe skal vedligeholdes på et højt niveau – og samtidigt at andre kirker skal have lov til at forfalde og måske rives ned / frasælges eller lignende løsninger.

Hvis der af samfundsmæssige og af hensyn til kulturværdi skal bevares kirker, som ikke længere indgår i folkekirkens drift – bør disse kirkes vedligehold finansieres udenfor folkekirkens økonomi.

Måske er tiden kommet til at tage kirker helt ud af drift og lade dem forfalde eller bortsanere dem. Målet er at sikre, at folkekirkens samlede økonomi kan prioritere et levende kirkeliv, der hvor der bor mennesker, og hvor der er gode muligheder for kirkeliv.

Med venlig hilsen

Ole Kamp, formand for Vor Frue sogns menighedsråd, Budolfi Provsti, Aalborg Stift.

Ole Kamp

3070 1655

ole@olekamp.dk

Brevdato	24-08-2025
Afsender	Morten Fester Thaysen (Domprovst-provst, Ribe Domprovsti)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Domprovst Morten Fester Thaysen, vedr. Sags nr. 2025-5593 Høringssvar
Aktnummer	103
Identifikationsnummer	514191
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 5593
Ansvarlig	Maria Kristensen
Vedlagte dokumenter	Sags nr. 2025-5593. Høringssvar Sags nr. 2025-5593 Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. og lov om folkeki
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	03. nov 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)

Fra: Morten Fester Thaysen (MTH@KM.DK)

Titel: Sags nr. 2025-5593. Høringssvar

Sendt: 24-08-2025 13:37

Bilag: Sags nr. 2025-5593 Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde
lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. og lov om folkeki.pdf;

Til By-, Land- og Kirkeministeriet

Hermed sendes høringssvar til lovforslag om ændring af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde m.m.

Med venlig hilsen

Domprovst Morten Fester Thaysen

Ribe

Tlf 41626246

Ribe den 24. august 2025

Sagsnr. **2025- 5593**

Sendt pr. E-mail til km@km.dk

Til By-, Land- og Kirkeministeriet

Høringssvar fra domprovst Morten Fester Thaysen til *forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. og lov om folkekirkens økonomi (Understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker og orientering om foreløbige ligningsbehov).*

Som provst i Folkekirken har jeg følgende indvendinger til lovforslaget:

1. Statsliggørelse truer lokale strukturer og fremstår som "kirkelig ekspropriation"

Oprettelsen af en ny enhed for folkekirkens middelalderkirker under Fællesfonden er et opgør med tanken om kirkens særeje. Enheden vil samle magt og beslutningskompetence langt væk fra kontekst og de mennesker, der har lokalt kendskab til kirkerne. Denne centralisering risikerer at svække det lokale engagement.

Endvidere vil det risikere at svække den generelle tillid til det kirkelige system, når kirkeministeriet uden lokal inddragelse kan træffe beslutning om udlejning af middelalderkirkerne, der er taget ud af brug. Kirkeministeriet bestemmer således brugsprisen (§19, stk. 4). Kirkeministeriet kan endvidere træffe beslutning om salg af kirken. Provenuet fra salg går til Fællesfonden – uden garanti for lokal gavn. Kirkeministeriet vil således uden nærmere bestemmelser kunne fungere som statslig udlejnings - og salgskontor for særlige kirkebygninger. Enheden for folkekirkens middelalderkirker vil således fremstå som en ny statslig instans uden lokal forankring. Dette vil ikke bare skabe slør i forholdet mellem stat og kirke. Det vil også true betydningen af de lokale strukturer, som er afgørende for folkekirkens virke.

2. Svækkelse af menighedsråds og stifters myndighed

Der findes allerede en velfungerende balance mellem lokale og nationale hensyn i folkekirken. Det nationale hensyn varetages af stiftsøvrigheden som har kompetence, viden og erfaring med de stifters lokale kirker. I vedligeholdelsessager varetages denne opgave af stiftsøvrigheden med inddragelse af nationalt udpegede kirkekonsulenter. Opgaven finder sted i samarbejde med de lokale kirkers menighedsråd. Opgaven har været velfungerende i generationer.

Når enheden for folkekirkens middelalderkirker udover driftsopgaver også skal have rådgivende funktion, vil det ikke bare svække stiftsøvrighedens arbejde, det vil også skabe endnu et bureaukratisk led. Til forskel fra stiftsøvrigheden har medarbejderne i enheden for folkekirkens middelalderkirker ikke samme lokale kendskab. Jeg forudser, at dette vil skabe unødvendighed langsomhed og konflikt i sagsbehandlingen.

Endvidere vil det skabe forvirring for menighedsrådene om, hvem der er rådgiverne. Er det Stiftsøvrigheden eller er det Enheden for folkekirkens middelalderkirker?

3. Risiko for tab af lokalt engagement

En kirke uden lokalt ejerskab mister sin folkelige forankring og funktion som samlingssted i sognet – også dér, hvor gudstjenestedeltagelse ikke nødvendigvis er høj. Engagementet kommer ikke af mere administration ”oppefra”. Det kom derimod til at svække det.

4: Enheden for folkekirkens middelalderkirker er en uklar konstruktion.

- Hvor mange kirker skal enheden reelt overtage driften af? I lovforslaget angives tallet 5. Men biskoppen over Lolland-Falster Stift udtaler til medierne den 2. juni 2025: ”Jeg vil gætte, at vi om 1-2 generationer vil stå mellem 30 og 50 kirker, der er i overskud, hvis den demografiske udvikling fortsætter.... (<https://www.dr.dk/nyheder/indland/meningsraad-vil-foraere-forfaldne-kirker-til-faelles-kirkelig-fond>). Da det er kirkeministeren, der bestemmer udskrivningsprocenten af den del af kirkeskatten, der går til fællesfonden og dermed til enheden for folkekirkens middelalderkirker, er det uklart, hvor stor denne enhed vil blive ad åre og hvor store de økonomiske konsekvenser vil være for resten af folkekirken. Dette er der ingen overvejelser over i lovforslaget.

- Landsforeningen af Menighedsråd foreslås med i bestyrelsen. Når Enheden for folkekirkens middelalderkirker netop bestyrer kirker, som menighedsråd har givet fra sig, er det uklart hvorfor Landsforeningen af Menighedsråd skal sidde i bestyrelsen. Dette kan skabe unødvendige misforståelser.
- Biskopper og stiftskontorchefer bør inddrages i bestyrelsesarbejdet – de har teologisk, ledelsesmæssig og økonomisk viden og lokalt kendskab.
- Hvis kompetencer i enheden skal “gavne hele kirken”, er det uklart hvordan? Hvad er det enheden giver, som ikke allerede findes lokalt og i Stiftsøvrighedens arbejde?
-

Til forslaget om økonomi:

Forslaget om økonomi og kirkeskat er glidning mod mere statsstyring af Folkekirken.

- Fællesfonden bestyres under ansvar for Kirkeministeren (s.23). Lovforslaget er udtryk for større statsstyring af Folkekirken. Folkekirken fremstår således som en styrelse under staten som andre styrelser. Dette skaber slør i forholdet mellem kirke og stat. Det bør derfor overvejes at demokratisere bestyrelsen af fællesfonden for at skabe større transparens i beslutningerne og samtidigt sikre geografisk spredning og større forankring i folkekirkens egne strukturer. I betænkning 1544 er det et forslag om et ”folkekirkeligt fællesudvalg”, som man kan lade sig inspirere af.
- Anbefalingen af national koordinering af kirkeskatten (s. 24) truer lokal ansvarlighed. I dag sættes udskrivningsprocenten i samarbejde mellem provsti og kommune, og samarbejdet er en del af folkekirkens lokale forankring. Samarbejdet mellem provsti og kommune er endvidere udtryk for lokal frihed. En national koordinering risikerer at slække både friheden og den lokale forankring. Ganske vist består det lokale ansvar – men lovforslagets proceskrav presser mod ensretning og større statslig styring. Dette er dybt problematisk.

Forslag til alternative løsninger:

Med stiftsøvrighed, konsulentordning, provstier og menighedsråd har folkekirken allerede stærke strukturer:

- Disse strukturer bør styrkes fremfor at oprette en ny alternativ rådgivningsfunktion i enheden for middelalderkirke.
- Styrk provstiers mulighed for at varetage driften af middelalderkirker, hvor der ikke længere er menighedsråd, der kan varetage driften. Dette vil sikre den lokale forankring. Og det vil helt sikkert være billigere.
- Folkekirken har ikke brug for mere statsstyring gennem initiativer i fællesfonden. Der er på alle niveauer i folkekirken brug for flere demokratiske strukturer, der tager udgangspunkt i lokal forankring.
-

Lovforslaget overser det vigtigste: Folkekirkens liv er lokalt, og derfor er den lokale forankring i beslutningsprocesser afgørende. Svækkes denne lokale forankring vil det skabe fremmedgørelse. Centralisering løser ingenting.

Med venlig hilsen

Morten Fester Thaysen, domprovst i Ribe.

Brevdato	20-08-2025
Afsender	Margrethe Dahlerup Koch (Domprovst-provst, Ringkøbing Provsti)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra provst og kirkeværge i Ringkøbing, vedr. Høringssvar ved oprettelse af særlig enhed for folkekirkens middelalderkirker, sags nr 2025-5593
Aktnummer	45
Identifikationsnummer	513314
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 5593
Ansvarlig	Maria Kristensen
Vedlagte dokumenter	Høringssvar ved oprettelse af særlig enhed for folkekirkens middelalderkirker, sags nr 2025-5593 Høringssvar vedr oprettelse af Særlig enhed for folkekirkens middelalderkirker
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	03. nov 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Cc: Ribe Stift (KMRIB@KM.DK), Thea Bech Petersen (theabech@yahoo.dk)
Fra: Margrethe Dahlerup Koch (MDK@KM.DK)
Titel: Høringssvar ved oprettelse af særlig enhed for folkekirkens middelalderkirker, sags nr 2025-5593
Sendt: 20-08-2025 17:04
Bilag: Høringssvar vedr oprettelse af Særlig enhed for folkekirkens middelalderkirker.doc;

[Høringssvar vedr oprettelse af Særlig enhed for folkekirkens middelalderkirker.doc](#) Hermed høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde samt lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker mm.

Venlig hilsen

Margrethe Dahlerup Koch
Provst i Ringkøbing Provsti
Fjord Allé 13
6950 Ringkøbing
mdk@km.dk
tlf: 40136432
Fredag er ugentlig fridag.

HØRINGSSVAR VEDRØRENDE FORSLAG TIL ÆNDRING AF LOV OM FOLKEKIRKENS KIRKEBYGNINGER OG KIRKEGÅRDE, LOV OM BESTYRELSE AF FOLKEKIRKER KIRKER MM.

Vi er meget bekymrede og overraskede over det fremsatte forslag om at oprette en ”særlig enhed for folkekirkens middelalderkirker”, og håber meget, at forslaget ikke bliver gennemført, da vi mener, det vil være til stor skade både for middelalderkirkerne og vores fælles historie.

Det mener vi af følgende grunde

1. I stedet for at støtte og udbygge de eksisterende lag i folkekirken, som arbejder med vedligeholdelsen og relevansen af middelalderkirkerne, dvs. konsulentordningen og stiftets rådgivning, vil man indføre et nyt, ekstra forvaltningslag. De penge, det koster, kunne bruges bedre på de eksisterende rådgivninger samt Kirkeistandsættelsesordningen.
2. Menighedsrådenes ansvarsfølelse og engagement svækkes. Det er sognenes kirker og historie, vi taler om. I stedet for at hjælpe med at løse et problem fjerner man det lokale ansvar. Vil ingen bære det lokale ansvar, kan ansvaret overdrages til provsti og/eller stift. Måske vil der efter en årrække igen være lokale, som gerne vil have ansvaret for den lokale kirke tilbage. Det vil ikke være muligt i det fremsatte lovforslag. Historien er ikke statisk. Heller ikke befolkningsudviklingen.
3. Det fremgår af lovforslaget, at enheden skal syne kirkerne hvert 4. år. Det er det samme, som at lægge dem på en aflastningsplads på et dårligt normeret plejehjem. Det plejer at resultere i en hurtig død. Kalkuleret forfald kan man også kalde det. Der er ikke noget, der hedder ældrebyrden, hverken hvad angår mennesker eller kirkebygninger. Vi ser gerne, at vi som samfund og i Folkekirken har respekt for og holder af vores gamle, selv om de ikke mere bidrager som før. Det gælder både mennesker og bygninger.
4. Oprettelse af enheden vil bremse for evt gode lokale ideer til, hvad en kirke, som ikke mere benyttes som kirke, vil kunne bruges til lokalt. Igen svækkes det lokale engagement og den tusindårige historie, vi har med at omdanne kirker efter helt lokale behov.
5. Mener man virkelig, at der skal oprettes en enhed for blot 5 kirkers skyld, eller er det her begyndelsen til noget meget større?!

Ringkøbing den 20. august 2025,

Thea Bech-Petersen, kirkeværge i Ringkøbing sogn og restaureringsarkitekt MAA, og
Margrethe Dahlerup Koch, provst i Ringkøbing provsti og sognepræst i Ringkøbing sogn

Brevdato	20-08-2025
Afsender	Morten Fester Thaysen (Domprovst-provst, Ribe Domprovsti)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Ribe Domprovsti, vedr. Høringssvar til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker m.m. Sagsnr. 2025- 5593.
Aktnummer	43
Identifikationsnummer	513216
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 5593
Ansvarlig	Maria Kristensen
Vedlagte dokumenter	Høringssvar til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker m.m. Sagsnr. 2025- 5593. Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. og lov om folkeki
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	03. nov 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Fra: Morten Fester Thaysen (MTH@KM.DK)
Titel: Høringssvar til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker m.m. Sagsnr. 2025- 5593.
Sendt: 20-08-2025 14:05
Bilag: Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. og lov om folkeki.pdf;

Til kirkeministeriet

Hermed et høringssvar til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker og orientering om foreløbige ligningsbehov. Sagsnr. 2025- 5593.

Med venlig hilsen

*Domprovst Morten Fester Thaysen
Ribe
Tlf 41626246*

Til By-, Land- og Kirkeministeriet

Ribe den 18. august 2025

Høringssvar fra domprovst Morten Fester Thaysen til *forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. og lov om folkekirkens økonomi (Understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker og orientering om foreløbige ligningsbehov).*

Som provst i Folkekirken har jeg følgende indvendinger til lovforslaget:

1. Statsliggørelse truer lokale strukturer og fremstår som "kirkelig ekspropriation"

Oprettelsen af en ny enhed for folkekirkens middelalderkirker under Fællesfonden er et opgør med tanken om kirkens særeje. Enheden vil samle magt og beslutningskompetence langt væk fra kontekst og de mennesker, der har lokalt kendskab til kirkerne. Denne centralisering risikerer at svække det lokale engagement.

Endvidere vil det risikere at svække den generelle tillid til det kirkelige system, når kirkeministeriet uden lokal inddragelse kan træffe beslutning om udlejning af middelalderkirkerne, der er taget ud af brug. Kirkeministeriet bestemmer således brugsprisen (§19, stk. 4). Kirkeministeriet kan endvidere træffe beslutning om salg af kirken. Provenuet fra salg går til Fællesfonden – uden garanti for lokal gavn. Kirkeministeriet vil således uden nærmere bestemmelser kunne fungere som statslig udlejnings - og salgskontor for særlige kirkebygninger. Enheden for folkekirkens middelalderkirker vil således fremstå som en ny statslig instans uden lokal forankring. Dette vil ikke bare skabe slør i forholdet mellem stat og kirke. Det vil også true betydningen af de lokale strukturer, som er afgørende for folkekirkens virke.

2. Svækkelse af menighedsråds og stifters myndighed

Der findes allerede en velfungerende balance mellem lokale og nationale hensyn i folkekirken. Det nationale hensyn varetages af stiftsøvrigheden som har kompetence, viden og erfaring med de stifternes lokale kirker. I vedligeholdelsessager varetages denne opgave af stiftsøvrigheden med inddragelse af nationalt udpegede kirkekonsulenter. Opgaven finder sted i samarbejde med de lokale kirkers menighedsråd. Opgaven har været velfungerende i generationer.

Når enheden for folkekirkens middelalderkirker udover driftsopgaver også skal have rådgivende funktion, vil det ikke bare svække stiftsøvrighedens arbejde, det vil også skabe endnu et bureaukratisk led. Til forskel fra stiftsøvrigheden har medarbejderne i enheden for folkekirkens middelalderkirker ikke samme lokale kendskab. Jeg forudser, at dette vil skabe unødvendighed langsomhed og konflikt i sagsbehandlingen.

Endvidere vil det skabe forvirring for menighedsrådene om, hvem der er rådgiverne. Er det Stiftsøvrigheden eller er det Enheden for folkekirkens middelalderkirker?

3. Risiko for tab af lokalt engagement

En kirke uden lokalt ejerskab mister sin folkelige forankring og funktion som samlingssted i sognet – også dér, hvor gudstjenestedeltagelse ikke nødvendigvis er høj. Engagementet kommer ikke af mere administration ”oppefra”. Det kom derimod til at svække det.

4: Enheden for folkekirkens middelalderkirker er en uklar konstruktion.

- Hvor mange kirker skal enheden reelt overtage driften af? I lovforslaget angives tallet 5. Men biskoppen over Lolland-Falster Stift udtaler til medierne den 2. juni 2025: ”Jeg vil gætte, at vi om 1-2 generationer vil stå mellem 30 og 50 kirker, der er i overskud, hvis den demografiske udvikling fortsætter.... (<https://www.dr.dk/nyheder/indland/meningsraad-vil-foraere-forfaldne-kirker-til-faelles-kirkelig-fond>). Da det er kirkeministeren, der bestemmer udskrivningsprocenten af den del af kirkeskatten, der går til fællesfonden og dermed til enheden for folkekirkens middelalderkirker, er det uklart, hvor stor denne enhed vil blive ad åre og hvor store de økonomiske konsekvenser vil være for resten af folkekirken. Dette er der ingen overvejelser over i lovforslaget.
- Landsforeningen af Menighedsråd foreslås med i bestyrelsen. Når Enheden for folkekirkens middelalderkirker netop bestyrer kirker, som menighedsråd har givet fra sig, er det uklart hvorfor Landsforeningen af Menighedsråd skal sidde i bestyrelsen. Dette kan skabe unødvendige misforståelser.
- Biskopper og stiftskontorchefer bør inddrages i bestyrelsesarbejdet – de har teologisk, ledelsesmæssig og økonomisk viden og lokalt kendskab.
- Hvis kompetencer i enheden skal ”gavne hele kirken”, er det uklart hvordan? Hvad er det enheden giver, som ikke allerede findes lokalt og i Stiftsøvrighedens arbejde?

Til forslaget om økonomi:

Forslaget om økonomi og kirkeskat er glidning mod mere statsstyring af Folkekirken.

- Fællesfonden bestyres under ansvar for Kirkeministeren (s.23). Lovforslaget er udtryk for større statsstyring af Folkekirken. Folkekirken fremstår således som en styrelse under staten som andre styrelser. Dette skaber slør i forholdet mellem kirke og stat. Det bør derfor overvejes at demokratisere bestyrelsen af fællesfonden for at skabe større transparens i beslutningerne og samtidigt sikre geografisk spredning og større forankring i folkekirkens egne strukturer. I betænkning 1544 er det et forslag om et "folkekirkeligt fællesudvalg", som man kan lade sig inspirere af.
- Anbefalingen af national koordinering af kirkeskatten (s. 24) truer lokal ansvarlighed. I dag sættes udskrivningsprocenten i samarbejde mellem provsti og kommune, og samarbejdet er en del af folkekirkens lokale forankring. Samarbejdet mellem provsti og kommune er endvidere udtryk for lokal frihed. En national koordinering risikerer at slække både friheden og den lokale forankring. Ganske vist består det lokale ansvar – men lovforslagets proceskrav presser mod ensretning og større statslig styring. Dette er dybt problematisk.

Forslag til alternative løsninger:

Med stiftsøvrighed, konsulentordning, provstier og menighedsråd har folkekirken allerede stærke strukturer:

- Disse strukturer bør styrkes fremfor at oprette en ny alternativ rådgivningsfunktion i enheden for middelalderkirke.
- Styrk provstiers mulighed for at varetage driften af middelalderkirker, hvor der ikke længere er menighedsråd, der kan varetage driften. Dette vil sikre den lokale forankring. Og det vil helt sikkert være billigere.
- Folkekirken har ikke brug for mere statsstyring gennem initiativer i fællesfonden. Der er på alle niveauer i folkekirken brug for flere demokratiske strukturer, der tager udgangspunkt i lokal forankring.

Lovforslaget overser det vigtigste: Folkekirkens liv er lokalt, og derfor er den lokale forankring i beslutningsprocesser afgørende. Svækkes denne lokale forankring vil det skabe fremmedgørelse. Centralisering løser ingenting.

Med venlig hilsen

Morten Fester Thaysen, domprovst i Ribe.

Brevdato	20-08-2025
Afsender	Karin Bundgaard Nielsen (Domprovst-provst, Odsherred Provsti)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra provsterne i Roskilde Stift, vedr. Høringssvar om lovforslag vedr. bæredygtig finansiering
Aktnummer	34
Identifikationsnummer	512948
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 5593
Ansvarlig	Maria Kristensen
Vedlagte dokumenter	Høringssvar om lovforslag vedr. bæredygtig finansiering - sagsnr. 2025 -5593 Høringssvar fra provsterne i Roskilde stift om udkast til lovforslag vedr. bæredygtig finansiering - sagsnr. 2025- 5593
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	03. nov 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Fra: Karin Bundgaard Nielsen (KBN@KM.DK)
Titel: Høringssvar om lovforslag vedr. bæredygtig finansiering - sagsnr. 2025 -5593
Sendt: 20-08-2025 07:20
Bilag: Høringssvar fra provsterne i Roskilde stift om udkast til lovforslag vedr. bæredygtig finansiering - sagsnr. 2025-5593.pdf;

Til By-, Land- og Kirkeministerium

Hermed fremsendes, på vegne af provsterne i Roskilde stift, høringssvar på lovforslag vedr. bæredygtig finansiering, sagsnummer 2025 – 5593.

Med venlig hilsen

*Karin Bundgaard Nielsen
Provst, Odsherred provsti
Holtets Plads 1, 4500 Nykøbing Sj.
Tlf.: 5991 9003*

Roskilde den 20. august 2025

By-, Land- og Kirkeministerium
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K.

Afgivelse af høringssvar fra provsterne i Roskilde stift om udkast til lovforslag vedr. understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker og orientering om foreløbige ligningsbehov - sagsnr. 2025- 5593

Samlet og i enighed ønsker provsterne i Roskilde stift med dette høringssvar at opponere imod den forudsætning som styregruppen ligger til grund for deres forslag om forvaltning af lokalfinansierede præster i folkekirken, som den fremlægges i rapporten ”Bæredygtig finansiering af folkekirkens fællesopgaver”, at færre lokalfinansierede præstestillinger vil få ansøgere til at søge præstestillinger i udkantsområder. Tværtimod bekymrer vi os stærk for, at det at søge præsteembede gøres mindre attraktivt og teologer vil søge andre akademiske stillinger i de områder, de ønsker at bo.

Det gør vi velvidende, at dette forhold ikke er en del af lovslaget fordi det, ifølge rapporten, kan iværksættes indenfor gældende kirkelig lovgivning. Men vi ønsker at gøre vores indsigelse gældende.

Roskilde stift består af provstier med storbyer og forstæder, hvor der er kort afstand til København i bil og med S-tog – og dermed attraktive beboelsesområder for mennesker med høje indkomster og for præster, der søger præstestillinger både med og uden bopæl. For en del af de provstier er ca. 20% af præsterne lokalfinansieret og antallet af medlemmer for et årsværk kan dermed holdes i et niveau, der svarer til gennemsnittet på stiftsplan.

Roskilde stift består også af landprovstier i udkantsområder med lang transporttid til en større by og endnu længere til København både med bil og offentlig transport. Her er der færre medlemmer på papiret, men mange ikke-fastboende (landligere i familiesommerhuse) som er medlemmer af folkekirken og som benytter sig i rigt mål af den som deres primære kirke. Ligeså er der i disse provstier ofte en hel del flere flersogns pastorater, hvor flere kirker skal betjenes af én præst og med menigheder, der har ganske rimelige ønsker og krav til denne præst hvert sogn for sig i pastoratet.

Den nuværende ordning for lokalfinansierede præster gør det netop muligt for folkekirken at være nærværende og tilstede både i de rige og fattige provstier, i de bynære med få kirker og de landlige med mange kirker. Det kan folkekirken fordi lokalfinansieringen, de steder hvor der er råd til det, sørger for at præstenormeringen er rimelig de steder, hvor lokalfinansieringen ikke er en mulighed.

At tro man ved at afskære muligheden for at søge de lokalfinansierede præstestillinger får teologer og præster til at søge præstestillinger der, hvor der for nuværende kun er få eller ingen ansøger, er simpelthen en fejlslutning. Og at denne mulighed for lokalfinansiering skal være op til biskoppernes synsning er en utryghed, som hverken folkekirkens medlemmer eller præster/ansøgere er tjent med.

Domprovst Anne-Sophie Olander Christiansen,
Roskilde Domprovsti

Provst Lars Munch, Løjre provsti

Provst Jens Elkjær Petersen, Køge provsti

Provst Detlef von Holst, Holbæk provsti

Provst Anna Helleberg Kluge, Næstved provsti

Provst Karin Bundgaard Nielsen, Odsherred provsti

Provst Jesper Larsen Svendsen, Stege-Vordingborg
provsti

Provst Ole Bjerglund Thomsen, Tryggevælde provsti

Provst Sofie Frost Bondorf, Greve-Solrød
provsti

Provst Marianne Lekven Agerholm, Ringsted-
Sorø provsti

Provst Stefan Thorbjørn Lamhauge, Slagelse
provsti

Provst Maj Britt Færk Justesen, Kalundborg
provsti